

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Reverendi Patris Vincentii Carafæ, Septimi Societatis Jesu Generalis

Bartoli, Daniello

Leodii, 1655

Cap. VI. Accurata ejus observatio votorum Religiosorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42928

monia præconio non eget: ipsum ejus silentium magna vox est, & pulchritudo admirationis illicium.

C A P U T VI.

Accurata ejus observatio votorum Religiosorum.

Pauper-
tatis re-
ligiosæ
studiū
genera-
tum

Paupertas religiosa, si ex animo colatur, non exilis animi virtus est. namque commodis sponte se fraudare, & contra incommoda non leniter solum, sed & jucundè hilaritérque suscipere ac perferre, id verò supra vulgus hominum est. Erit autem etiam supra fidem, si ex heroico singularique Numinis amore asperneris quidquid Deus non est; indignum utique arbitratus, ut cum Deo summo bono vile nescio quod boni simulachrum in partem amoris tui à te vocetur, quasi si Deus toto dignus non esset. Hac excelsa mente præditus Vincentius solebat dicere, si totum terrarum Orbem haberet in manibus, totum ipsi ad pedes casurum, hoc dumtaxat pronuntiato, *Mi Deus.* ut indicaret ad Numinis

minis recordationem res omnes conditas, ut prorsus despicabiles, imo loco, imò nullo apud se esse. Neque tantum alienissimus erat ab omni corporis commoditate: sed necessariis etiam destitutum, esse eoque redactum ex charitate Dei, quo mendicabula ex necessitate, unicè eum delectabat. Unde gratum identidem certamen existebat, hinc paupertatis Vincentii, illinc providæ charitatis Præsidum. Hi enim cognito, seu sanum seu ægrum plus aggredi ac sustinere, quàm naturæ vires non incommodè ferre possent, pro muneris sui ratione, quæ usui essent, ipsi providere studebant: ille ex adverso delicias reputans, atque respuens, quidquid merissima necessitas non postulabat, quantis poterat precibus, collectisve undique argumētis, paupertatis suæ causam agebat. Quamquam autem ejus studii exempla non nisi in exiguis rebus suppetunt (quoniam majoribus semel penitus exuto non nisi leviora abdicanda restabant) tamen neque hæc prætermittenda duxi, sive quia licèt in tenui est labor, at tenuis non gloria vel in hoc vincere seipsum, sive quia,

quia,

quia, quod necessitatis speciem habet, grande semper apparet, ut & nobis nosipsi.

Particu-
latim in
amictu
ac men-
sa

Imprimis huc quoque pertinet, quod pro mundi contemptu de laceris ejus vestibus dixi: pro quibus novas, licet è vili materia, illi offerre, erat quærere repulsam. Sola obedientiæ ratio, ut tritas dimitteret, evincebat, laturus alioqui, dum longo usu attrituque in lacinias decessissent: tumque veteres veteribus, at minus laceris, magisque decentibus mutabat. Institère aliqui aliquando ut thoracem ex vili ac paupertino panno indueret; sed quia novus, ideo ut pretiosior justo visus illi, & illicò repudiatus est. Cùmque Pater Minister adigere illum vellet: *Succine, ait, me amas, ut in purgantes pœnas præcipitem dare velis? Si mei te miseret, cur non potiùs laboras, ut alterius vita flammis, quàm huius frigori subtrahas?* Quando hyems ingruebat, etsi per se rigeret gelu, ut aliàs diximus, nihil tamen algori arcendo petebat: non modò, quòd tempestas frigida satis pro eo loqui, sed maximè quòd ejusmodi petitiò videretur esse pauperis egestatem

NON

non sponte, vel certè ægriùs quàm iucundius ferentis. Erant illius strophiola vetera, laceráque, & ipsemet ea pauperum ritu lavabat. Denique amictu utebatur ejusmodi, ut Patres Oratorii Neapoli non rarò illius mentionem domi cum insigni approbatione facerent: & si quis ex iis attributa sibi veste minus contentum se præberet, Præfectus rerum spiritualium sedando illius animo Carafæ exemplum proponens, identidem innueret non esse querulum illum Carafâ præstabiliorem, qui tantus genere, doctrinâ, prudentiâ, virtute cum sit, tamen mendiculi instar amictus incedat. Neque verò alio quàm mendicabuli sensu, dum stipem expectat non ad suum sed ad largientis arbitrium, communi nostrorum mensæ accumbebat. Ut enim non queritur ille de tenui stipe, ac mensâ (si fortè aliquâ excipitur) sed quidquid donatur, cum gratiarum actione accipit: ita Vincentius. Propterea etsi quãdoque esculenta insulsa insipidâque ei apposita essent, ne nutu quidem significabat; imò nec micâ falis condiebat, partim quòd à patientia melius illi condimentum erat, partim quòd mendicum

mendicum se meminerat ; cui profectò alienæ mensæ assidenti non sit tanta præfidentia. Ita si fortè per ministrorum oblivionem illi non præberetur quod præbitum esset communiter omnibus, neminem monebat : usque adeo , ut etiam Generali solam frigidam gustare contigerit , per non vulgarem præfecti triclinio oblivionem vinum illi apponendi : ita credo , providente Deo, ut majorem ejus sitim ac desiderium incommodorum , aptiùs aquâ expleret.

In suppellectile.

Tota porrò cubiculi ejus supellex, lectus erat tam angustus, ut in eo se invertere sine lapsûs periculo vix posset. Scamnum item sine dorsi fulcimêto : unica ac nuda imago papyracea, paucillimum librorum ex veterrimis, ac maximè neglectis. Cùmque Tostati commentariis valdè egeret, numquam eos admittere sustinuit, utpote cariore, quàm se pauperem deceret. Imò ne sua quidem Philosophiæ ac Theologiæ scripta, sua propriè esse volebat, quæ ut aliis usui essent, nitido politoque caractere exarari curaverat. Tulerat aliquamdiu super pectore Christi pendentis è cruce sigillum, materia

materia juxta figurâque vile; sed secum reputans, fat pauperi fore, si in corde gestaret, & eo se spoliavit. Quotannis inter exercitia spiritualia sedulò excutiebat cubiculi res omnes: & si quam comperiret non omnino sibi necessariam, ea se protinus abdicabat. Quamquam difficilè erat ullam deprehendere, cùm ne amicorum quidem dona ex Indiis à se missa hæere in manibus, nedum in cubiculo sinerèt, de talibus dicere solitus, *ad nihilum valere ultra, nisi ut mittantur foras.* Cùm Rectorem tirocinii ageret, res etiam quibus carere non poterat, ne quid amoris proprii iis adhæresceret, cum aliis ejusdem generis mutabat. Quocirca quando de more Societatis, novitii reculas omnes suas (ut globulos, codicesque precatorios ac spirituales, imagines, cilicia, flagra) ad exuendum illarum amorem in medio ponunt, fortitò recipiendas, suas ipse, quatenus licebat (cilicium enim illius ac flagrum tironum imbecillitati non congruebant) aliis immiscebat. Neque vero supremæ in Societate dignitatis accessione, quidquam de studio illo paupertatis decessit:

verùm eò emicuit magis , quò plura tantam celsitudinem ceteroqui decentia, contemnere ac respuere potuit. Erant in anteriori Generalis cubiculo nonnullæ tabulæ pictæ pereleganter, solo ejus, qui Mutio Vitellesco donaverat respectu istic relictæ; Vincentius hoc respectu jam liber, inde sublatas sacrario inferri voluit. Abstulit etiam è suo conclavi decessorum Generalium imagines, ne ad ornatum potiùs, quàm ad religionem ibi pendere viderentur. Quin & illinc efferri jussit pictæ à S. Lucâ imaginis S. Mariæ Majoris piissimum exemplar B. Borgiæ curâ expressum, quo tum antecessores, tum ipse ad pluteum precarium usus erat ciendæ pietati. Unde minimè mirum est ejusdem jussu coriaceas fellas indidem asportatas: quamvis excipiendis decentiùs externis ad Generalem adeuntibus factæ & necessariae videbantur: censebat enim non dedecere Præsidem Religiosum, atque adeo pauperem, sedibus ligneis & inornatis pauperem in modum adeuntes accipere. Nec enim decorum cuique, quod magnificum: & nitida paupertas statui consentanea per se ipsa splendet:

splendet: apparatu extraneo obscuratur. Denique nullum vestigium opulentia, imò nec ejus umbram admisit, qui & libros aliquot è Generalis bibliothecâ, quòd margine aurato essent, eliminandos curavit, permutans cum leviùs concinnatis; atramentoque induxit lineas aureas, breviario suo illitas: & extrema paupertatis religiosæ sectatus est in supellectile necessaria, qui diurnale, licet veterrimum, adeoque dissolutum; ut propter plurium annorum usum & attritum folia defluerent, cum novo mutari noluit, sed denuo ac simpliciter compingi: ita quidem ut ardentem amorem paupertatis tegeter velo commoditatis. Et verò virtuti commodum est, quidquid è genio illius est.

Neque in ceteris rebus minus, quam ^{In cæ-} in supellectile amor ille constitit. ^{teris} Hyemali tempestate ut oleo parceret, orationi ac speculationi vacabat in tenebris. Et quando memoriæ causâ aliquid annotandum erat, in epistolæ dorso aut papyri fragmento annotabat. Ad manus ante missam faciendam abluendas, non sapone, ut istic moris est, sed fæcibus

aquâ mixtis utebatur, saponem delicias, & quidem nimis caras arbitratus. Numquam, etsi aliis præfectus, passus est cellam suam à quoquam alio verri, quod censeret dedecere pauperem fratribus, ut famulis uti ad privatam commoditatem, contrà quàm nonnulli, quos etiam extra præfecturam non necessitas, atque imbecillitas, sed vana nescio quæ ambitio authoritatis, non sine aliorum offensione, ad id ministerii sibi procurandum allicit. Et quoniam aliqui captata opportunitate ejus è domo egressus, illius cubiculum ex religione clanculum verrebant, ipse re cognita ut ab eo officio eos averteret, furtim par pari reddebat. Imò etiã ultro, neque provocatus ullo beneficio officiove, omnium servû se præstabat; & cùm studiis operam daret, sociorum lectos reconcinnabat, calceos purgabat, & dum clam licebat, etiam vestes. Si quis comite opus haberet ad egredendum domo, quolibet tempore atque occasione paratus aderat Vincentius, omni eo, quod erat in manibus protinus abjecto. Quippe è lætus de more fidelium Deo fervorum quod non suus, sed communiter

muniter omnium servus esset: usque adeo ut si fratrum aliquis ei occurreret lignis aliâve re onustus, quantocius ei levando manum offerret, partemque oneris humeris suis imponeret. Si verò precibus obtinere nequibat, ut iis vilissimo quoque in munere famularetur, ut in valetudinario aut culinâ, clanculum illud expediebat. Summâ studebat vitam vivêre pauperis, quotidianâ stipe victum comparantis, & hanc quidem omnium usui devovere. ejusmodi autem vitam faciebat tanti, ut admissio à se (dum Provincialis erat) primo ex omnibus, domestico servo in Fratrem laicum, eo tanquam primogenito sanctè gloriaretur.

Jam quod attinet ad castitatis, quod est alterum religiosi Instituti votum, rem summam complexus fuero, si dicam Vincentium non minùs virginem mortuum esse, quàm natum. Et hæc una eademque omnium, qui cum novere, vox est, quam ratio vitæ illius omnis abundè confirmat. Illud enim singularis ejus in Immaculatam MARIAM amor, illud unica in rebus divinis voluptas, arcta item ac perpetua cum Deo necessitudo,

Vincen-
tii casti-
monia

tudo, terrenorum sensum hebetare potens, nec non solitudinis studium, & sedula sui custodia, juncta piæ in corpus sævitæ, denique angelica modestia, quæ tot in aliis desideria peperit; quæ nitoris animi, quæ vitæ religiosæ, locupletius omni testimonio comprobant. Ceterum numquam feminas adibat officii causâ, licet Principes ac consanguineas, easque sibi in plateis obviaturas, cujuscumque forent conditionis, declinabat: pestem ex carum vicinia metuere dixisses. Et licet ætate jam provecta, adeo tamen demissis humi oculis ingrediebatur, ut frequenter à comite de salute honestioribus reddenda esset monendus. Adde illum, etiam foris, & in compitis cum ageret, ambularétve, domi ac secum egisse, memorem Numinis ubique præsentis. Quam tuendæ castimoniam vehementer probabat. nam qui secum minimè habitat, facile ad exteriora dispergi dissiparique: contra autem, menti bene occupatæ frustra proponi libidinis illicium. Et qui Dei conscientiam veneretur, modestèque innocentèque in oculis hominum se gerere. Porro ex
illius

illius nitore ipso vultu emicante cum alia varia, tum hæc nominatim manabant. Primum ciebat ille non mediocrem adversus Vincentium reverentiam. Siquidem ut benignissimè haberet peccata suarite confitentes, tamen qui se turpibus inquinaverant, ad eum exomologeseos ergò accedere verebantur, ne horum narratione alienissimum illius ab omni turpitudine animum affligerent. Alterum hoc utilius indidem existebat, ut qui importunius vehementiusque ad impuram libidinem sollicitabantur præsens in ejus aspectu remedium invenirent, vel etiam in recordatione.

Præterea res ipsæ, quæ illius contactu velut consecratæ fuerant, simul vim contraxerant genium impuritatis fugandi.

Adeo odor castimoniam Vincentianam, stygio illi lenoni gravis est! Certè illius chirographum hanc virtutem certò prodidit. & fuere qui testarentur appositâ super corde voluptatis pruritu concitato togæ Vincentii laciniâ, simul nefandos resedisse motus, simul fœdas imagines subito discussas esse. Virgo verè religiosa,

Etiam aliis cū prodigio fatalis

Virgini Religiosæ.

purissima, biduum integrum assiduâ vehementique libidinis titillatione percita, nec inducias noctu, nec quietem interdus sentiebat ullam. Interea jejunio acri, frequenti que flagellatione, aspero cilicio corpusculum afflicans, easque duas noctes in sellâ transigens, in suspiria lacrimasque effundebatur. Sed hæc omnia frustra. gliscebat quinimo malum, & hostis in in horas fortior evadebat. Sed tamen præsto erat, at clandestinò, ut assolet, Virginum Sponsus, cujus demum instinctu recordata penes se habere Vincentii chirographum, continuò arripit, excitataque in eum fiducia pectori apponit; Deum precatur ut Sancti Patris meritis sibi misellæ adsit tandem, & hoste devicto restituat pacem. neque mora est. vix finita prece, extinguitur illecebrosus ignis, evanescent imagines turpes, quieti castissima virgo redditur, & ab ipsa grates assertori secundum Deum Vincentio. Nec dispar fuit cujusdam Sacerdotis curatio in simili morbo. vexabatur etiam hic, & gravius quidem quam illa, fortiusque intestinis naturæ rebellis præliis, continentes dies noctesque castimoniam

Sacer-
doti.

stimoniam infestantis, & nî Superi ad-
 essent, propè adigentis ad deditiōem.
 Quid consilii? veterem Vincentii ami-
 ctum induit, simûlque natura Veneris
 armis exuitur, oppugnare omnino cessat,
 & ipse liber exultat. Admirabilior etiam,
 efficaciorque fuit contactus epistolæ Vin- Juveni
 impu-
 rissimo
 centii, cordi juvenis moribundi admotæ.
 Jacebat ille lethali morbo correptus, non
 corporis magis quàm animæ. quippe in-
 sano etiamtum mulierculæ amore irre-
 titus, quicum hætenus impura consuetu-
 do. Monitus de mortis periculo ac tem-
 pore noxas confessione expiandi, aliud
 non respondebat, quàm velle se ami-
 cam suam sibi in cubile deferri; hanc
 esse corculum suum, ejus desiderium se
 minimè ferre ampliùs posse. Neque ve-
 ro vis morbi, aut orta hinc phrenesis,
 aliæve quàm amoris insania verba hæc
 exprimebat: ut appareret nihil homini
 perdito pensi esse æternum perire, modò
 quam deperibat, amplexari posset. Jám-
 que de illius salute desperabant domesti-
 ci, cùm venit in mentem opis unius è
 Patribus nostris implorandæ. Venit ille
 advocatus properè, sed & properè domũ
 X 5 redit,

redit, comperto non esse opis, aut artis suæ tam difficilem, animi pestem amanti, curationem, potentiusque accersendum sibi remedium. Ergo arrepta domi epistolâ Vincentii, recurrit ad ægrum, eamque ejus pectori admovet. mirum dictu! Subitò & inopinatò cœpit ille alia omnia, quàm hætenus fecerat, cogitare ac loqui. Confessione flagitia eluit, quippe tanto cum doloris sensu exposita, ut in singultus ac lacrimas totus abiret; censueritque Pater moderandum illum (ne fortè in diffidentiam descisceret) proposita reo certissima Numinis promissione omnibus ignoscendi, qui crimina ritè, & cum pœnitudine agnoscerent. Quapropter illa Vincentii epistola fortunatum à Deo nuncium salutis hujus perditum juvenis attulisse videri potest.

Eiusdē
obediē-
tiæ præ-
stantia,
primū
quòd
Deum
in Præ-
sidibus
agno-
sceret

Superest mihi de obedientia dicendum, quam tanti faciebat Vincentius, ut affirmaret legum Præsidiumque Societatis observantiam & sanctitatem, diversa quidem esse nomina, sed rem eandem. Propterea ut erat hujus perquam studiosus, ita numquam eum quisquam vidit ab ipso Societatis ingressu, ad finem usque

usque vitæ, id est, spatio quadraginta
quinque annorum, vitium ullum, etiam
leve contra obedientiam admittere.
Cujus tantæ virtutis triplex caput depre-
hendo. Primùm, Deum ipsum intuebatur
in Præsidibus. quocirca etiam postquam
primariis Societatis muneribus perfun-
ctus erat, etiam Provincialatu, etsi Mo-
deratores suos ætate ceterisque condi-
tionibus præcelleret, cum singulari sub-
missione reverentiâque coram illis com-
parebat: non modò eos affabatur. Cùm
verò æris campani sonum aliquo vocan-
tis audiret, extemplo quasi Numinis au-
disset vocem in aëre formatam, abjectis
omnibus eò se conferebat, vel verbum
intersecans, si cum alio fabularetur: us-
que adeo ut tironum nemini, quantum-
vis parendi studioso, quidquam conce-
deret. Quo quidem tempore ad Deum
conversus, quasi præsentem sentiret,
Vado, Domine, inquebat. Erat quondam
sub tonforis manibus, quando campanæ
sonus tempus antemeridiani examinis in-
dicavit. Continuò, licèt tum aliis Præ-
fectus ea se lege, ut & alium quemlibet,
id temporis rectè eximere posset, vetuit
fratrem

fratrem

fratrem in opere progredi, amisitque in proximam cellam examen institutum; ipse autem, ut erat linteo tonsorio involutus, semirasus, sapone illitus in genua procubuit legi ut pareret. Cumque peracto ritè examine rediret frater ille tonsor, Vincentium inflammatâ facie comperit, quasi è fornace proximè egressum. Et sane sacer ille ardor è fornace amoris haustus erat: credo, in mercedem purpuramque promptæ obedientiæ. Neque in legitimis dumtaxat Præsidibus Deum spectavit Præsidem, sed in iis etiam, qui vix umbram authoritatis in ipsum erant sortiti. Inscripterat nomen albo cujusdam secreti cœtus (confraternitatem vocant) super alia pietatis opera, insigni studio fructuque damnatos ad mortem reos parantis. Rogatus, ut stato die exhortationem ad Sodales haberet, præ demissione animi indignum se judicans qui homines tantæ virtutis hortaretur à quibus ipse excitandus esset, obtinere à se non potuit ut acquiesceret. Ratus itaque eam provinciam mandandam alteri, indicta cœtui luce & ipse adfuit. At Præfectus Sodalitio Vincentio animad-

animadverso ex improvise innuit, cathedram ut ascendat, deque rebus divinis differat. Nec ipse cunctatus, è vestigio, licet nihil minus expectasset, nullo non modo alienæ voluntatis, sed nec admirationis indicio (quod sanè rarissimum est inopinatis hujusmodi casibus) ad Sodales dicit, quæ Deus suggerit, quasi pluribus ante diebus meditatus esset. Illustrius quoque est quod illi contigit cum gentili suo Tiberio Carafa, Principe Bissignæ & Scyllæ, viro non virtute minus, quàm stirpe nobili, qui unus satis docuit, à non ignobilibus animis cum aulico vitæ genere conjungi posse religiosam pietatem. Hic Vincentii præceptionibus ad frequentem æternitatis meditationem, curamque excultus, atque adeo ad congruentem amplitudini suæ sanctimoniam, præceptorem suum majorem in modum amabat. Quondam Calabriae Collegia pro munere Provincialis lustranti; nobilem virum misit, qui Scyllam nomine suo invitaret. Non potuit id officii tam amico Societatis ac sui Principi recusare. addidit tamen non amplius, quàm vesperam unicam apud
eum

eum morari sibi esse integrum. At Princeps huiusmodi illius instituti gnarus, longioris moræ facultatem aliunde sibi providerat: nempe à Mutio Vitelleſco, per quem quamdiu & quomodo ipſi libèret, Vincentium apud ſe retinere menſaque accipere licebat. Cùm igitur hic primum Scyllam appulſus eſſet, ei Princeps denuntiat authoritatem in illum ſuam: & ipſe hâc intellectâ, licèt alioqui alieniſſimus ab omni ſpecie honoris ac commodi, nihil detrectans, nihil conquerens, aut objiciens, totum ſe Principis voluntati permittit, ac tironis ritu in omnibus obtemperat. Erat hoc palatium in modum religioſæ familiæ ordinatum, ſtatum meditationi divinorum tempus, exanimi item conſcientiæ, ſilentio, quieti. Quin & dignis Principe oblectamentis, nimirum venatui urſorum, & marino piſcatui: quæ etſi Vincentius abhorrebat, virtutis conſuetudine in naturam verſa, nullum tamen tædii moleſtiæve ſignum edidit: néve interea nihil ageret, Deum ſuum hac opportunitate venabatur, aut arcana ex rebus objectis documenta ſibi comitibusque accommodata eruebat. Sic enim
viri

viri probi, etiam ludendo Deum lucrifaciunt, noruntque è mundi cœno cœlestes gemmas colligere.

Alter fons excellentiæ ejusdem virtutis hic erat, quod se non sui juris, sed divini penitus esse agnosceret, idque non communibus dumtaxat nominibus creationis, fidei divinæ sibi inditæ, Redemptionis, & ejusmodi: sed proprio irrevocabilis donationis sui per votum obediendi. Ita fiebat, ut integrum sibi fasque esse non putaret unum potiùs quàm aliud velle ac nolle: imò nec iudicio in aliquid propendere: sed id tantummodo sibi jam esse reliquum ut à Numinis nutu ac voluntate totus penderet, ac regeretur. Propterea etiam posteaquam Magistri Novitiorum, Rectoris, Præpositi Domûs Professæ, & Provincialis muneribus perfunctus erat, eorum imperio se totum & omnino subjecit, etiam in pœnis alioqui voluntariis, ad quas mira animi propensione ferebatur. Cùm igitur eos obnixè rogasset illorum facultatem; si negaretur, non aliud addebat, quàm se non suum esse, sed Rectorum. Erat illius incredibile studium solitudinis.

Solitus

Deinde
quod se
non sui
juris sed
divini
agnosceret

Solitus fuit dicere, silvam aliquam aut specum abditam cum libro panisque & aquæ demenso, quantum ad arcendam mortem sufficeret, sibi pro cælo in terris fore. Tamen foras missus ad curandam animarum salutem, aut gubernaculis Societatis admotus, ne punctum quidem subducebat temporis illius, quod ad munus suum rectè obeundum opus erat. Reliquum dabat orationi, ac negotioso illi otio, quò se Deo arctius conjungeret. Quando faciebat iter, aut agebat cum hominibus, gerebat se, ut erat, virum publici juris, pari profectò alacritate, assiduitate, tranquillitate animi, ac si negotiorum amor ingenitus illi esset. Nimirum absoluta numeris omnibus virtus viris sanctis pro indole est. Denique etsi muniorem, quibus adhibitus est, dignitas prægravis illi esset, propter egregiam demissionem, tamen & humilitate, & orationis studio, & ceteris virtutibus reginæ omnium obedientiæ ad majus earum decus, meritumque æternæ gloriæ morem gerentibus, totus ferebatur, quocumque illa urgebat: quasi virtutum omnium, non alius, quàm obedientiæ finis, non alia proclivitas foret. Ter-

Tertium caput ejusdem præstantiæ, quòd probè intelligeret non aliam esse certio-rem viam rationemque Numinis gratiam demerendi, observatione legum religiosarum. Sive enim à Conditorè Religionis, ejusque successoribus toti Reipublicæ religiosæ in commune latæ sint, sive privatim ab aliquo Præsidum ferantur, utrosque voluntatis divinæ interpretes esse, & eas pro illius placitis habendas. Quæ si quis accuratè exequatur, nihil ambigi posse, quin Numini sit acceptus. neque verò privatis oraculis tantum fidei adhibendum, quicquid præcipiant, quantum legibus religiosis. quoniam illa phantasiæ figmentis, dæmonisque ludificationibus non difficilè immisceri corrumpique possunt, à qua suspitione longissimè absunt leges religiosæ. Atque ut errori & ipsæ obnoxia sint, quatenus manant ab homine, tamen certissimum tutissimumque esse eas observare, quòd observandas dixerit ille qui nec falli potest, nec fallere. Quibus adde propriis Societatis constitutionibus religiosæ perfectionis præceptiones omnes contineri: atque adeo dilucidam

Et quod
obedi-
tiæ cer-
ta sit via
ad per-
fectio-
nem

Evangelii, consiliorumque Christi explanationem, nihil ut iis obtemperanti ad sanctimoniam deesse possit.

C A P U T VII.

*Vincentii ardens studium salutis
animarum.*

Quid illud excitaret

VETUS & verum dictum est, Charitatem esse flammam. Atqui sine pabulo flamma non vivit. Nec igitur Vincentii charitas illo carere poterat. Suggesterebat illud pia ejus commentatio scripta super his Augustini verbis, Christi nomine cuique propositis: *His solve quod mihi debes.* Itaque contemplabatur Vincentius optimum atque amabilissimum JESUM. Conscenso Olivetico monte, priusquam in cœlum eveheret sese, ostendere ipsi illinc omnia cruciatuum ac mortis suæ instrumenta, catenas, flagra, spinas, clavos, crucem, lanceam, simulque insinuare, nihil ex illis non ipsius gratiâ esse toleratum. Hinc verò objectis illius menti cunctis hominibus sibi coævis amicè sic præcipere: *His redde*